

на човѣка страданията представятъ нѣщо подобно на изпотяване. Ако не може физически да се изпоти, човѣкъ е изложенъ на опасность. И ако не страда, човѣкъ пакъ е изложенъ на опасность.

Следователно, радоститѣ и скърбитѣ въ човѣшкия животъ не представлятъ нѣщо положително, нѣщо сѫществено. Тѣ сѫ само упражнения. Като страда и като се радва, човѣкъ се упражнява. Животътъ е пъленъ съ упражнения: ученикътъ се упражнява да чете, музикантътъ — да свири, художникътъ — да рисува и т. н. Обаче, ако ученикътъ прекали въ упражненията си, уроците му се втръсватъ. Сѫщото изпитва и музикантътъ, и художникътъ. Втръсне ли се веднѣжъ на музиканта да свири, повече не можете да го накарате да свири. Човѣкъ трѣбва да се упражнява само дотогава, докато му е приятно. Всѣко нѣщо, въ което прекали, не е приятно нито за самия него, нито за ближнитѣ му.

Често слушамъ нѣкой да говори за себе си, че е духовенъ човѣкъ. — Коѣ му дава право да мисли, че е духовенъ? — Защото не водѣлъ свѣтски животъ, челъ нѣколко пѫти Библията, занимавалъ се съ духовни въпроси и т. н. Това сѫ упражнения, но още не е никаква духовностъ. Истински духовенъ човѣкъ е този, който разполага съ голѣма интелигентностъ и култура, вѫтрешна и външна; той предвижда нѣща, които ще се